

## บทที่ 3

### ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือภายใต้การปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยความสะดวกประสานงานศักดิ์กันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ(ศอ.ปชน.) ในห้วงยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกันระยะที่ 3 (เมษายน – มิถุนายน 2554) ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยดำเนินการวิจัยเชิงเอกสาร(Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้การศึกษานี้มีความสมบูรณ์มากที่สุด ผู้วิจัยจึงได้กำหนดประเด็นในการศึกษาและใช้ระเบียบวิธีที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

#### 3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษา 2 ระดับ คือ

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากสถิติการจับกุมสถิติบำบัด เอกสารทางวิชาการ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ กฎหมายยาเสพติด คำสั่ง นโยบาย ยุทธศาสตร์ และ วารสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์อำนวยความสะดวกประสานงานศักดิ์กันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานการอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ โดยมีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) อันได้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานการอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือภายใต้การปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยความสะดวกประสานงานศักดิ์กันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ

การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีแนวคำถาม ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาเป็น 2 ชุดคือ

ชุดที่ 1 บทบาทหน้าที่ของกองบัญชาการศูนย์อำนวยความสะดวกประสานงานศักดิ์กันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ (บก.ศอ.ปชน.) เพื่อใช้อธิบายปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับกองบัญชาการศูนย์อำนวยความสะดวกประสานงานศักดิ์กันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ(บก.ศอ.ปชน.)

การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ คือ กองบัญชาการศูนย์อำนวยการประสานงานสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ ซึ่งผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยการสกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติด อันได้แก่

- ฝ่ายกำลังพล
- ฝ่ายยุทธการ
- ส่วนการข่าว
- ฝ่ายส่งกำลัง
- ฝ่ายกิจการพลเรือน
- ฝ่ายสนับสนุน
- ฝ่ายพัสดุ
- ฝ่ายการเงิน
- ฝ่ายสืบสวนสอบสวนและบังคับใช้กฎหมาย
- ฝ่ายสื่อสารและสารสนเทศ

ชุดที่ 2 ปัญหาอุปสรรคของการอำนวยการสกัดกั้นยาเสพติดพื้นที่ชายแดนภาคเหนือภายใต้การปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยการประสานงานสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือ (ศอ.ปชน.) และสถานการณ์ยาเสพติดและแนวโน้มการแพร่ระบาดในห้วงยุทธศาสตร์ 5 รั่วป้องกันระยะ 3 (ห้วงเดือนเมษายน – กันยายน 2554) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคของการอำนวยการสกัดกั้นยาเสพติดพื้นที่ชายแดนภาคเหนือภายใต้การปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยการประสานงานสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือ (ศอ.ปชน.) เพื่อใช้อธิบายปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานสกัดกั้นยาเสพติด (ของหน่วยงานร่วม) ภายใต้ศูนย์อำนวยการประสานงานสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ ซึ่งเป็นข้อมูลเสริม เพิ่มเติม ทำให้เห็นภาพปัญหาอุปสรรคของศูนย์อำนวยการประสานงานสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือชัดเจนยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ยาเสพติดและแนวโน้มการแพร่ระบาดในห้วงยุทธศาสตร์ 5 รั่วป้องกันระยะที่ 3 (ห้วงเดือนเมษายน – กันยายน 2554) ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจากสถิติการจับกุม และสถิติการบำบัดของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาใช้อธิบายสถานการณ์และปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการอำนวยการสกัดกั้นยาเสพติดของศูนย์อำนวยการประสานงานสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือในห้วงยุทธศาสตร์ 5 รั่วป้องกัน

ระยะที่ 3 เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหา อันจะส่งผลให้การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดบรรลุผลในที่สุด

การเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานการดำเนินงานสกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือภายใต้การปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยการประสานงานสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ โดยตรง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้าน ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 5
2. เจ้าหน้าที่ของศูนย์อำนวยการประสานงานสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ(ศอ.ปชน.)
3. เจ้าหน้าที่ของกองกำลังผาเมือง
4. เจ้าหน้าที่ของหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้าที่ 5
5. เจ้าหน้าที่ของตำรวจกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
6. เจ้าหน้าที่ของศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด (ปลัดอ.เทิง ศตส.อ.เวียงแก่น ศตส.อ.เทิง)

ซึ่งเก็บข้อมูลจำนวนหน่วยงานละ 3 คน รวมทั้งหมด 18 คน

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 มีนาคม 2554 – 31 สิงหาคม 2554

### 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การใช้แบบการสัมภาษณ์เจาะลึกมีแนวคำถามกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติการอำนวยการสกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือภายใต้การปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยการประสานงานสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีแนวคำถาม ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาเป็น 2 ชุด คือ

3.2.1 ชุดที่ 1 บทบาทหน้าที่ของกองบัญชาการศูนย์อำนวยการประสานงานสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ (บก.ศอ.ปชน.) ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากหน่วยงานศูนย์อำนวยการประสานงานสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับกองบัญชาการศูนย์อำนวยการประสานงานสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ

การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ คือ กองบัญชาการศูนย์อำนวยการประสานงานสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ ซึ่งผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยการสกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติด อันได้แก่

- ฝ่ายกำลังพล	จำนวน 1 คน
- ฝ่ายยุทธการ	จำนวน 1 คน
- ส่วนการข่าว	จำนวน 1 คน
- ฝ่ายส่งกำลัง	จำนวน 1 คน
- ฝ่ายกิจการพลเรือน	จำนวน 1 คน
- ฝ่ายสนับสนุน	จำนวน 1 คน
- ฝ่ายพัสดุ	จำนวน 1 คน
- ฝ่ายการเงิน	จำนวน 1 คน
- ฝ่ายสืบสวนสอบสวนและบังคับใช้กฎหมาย	จำนวน 1 คน
- ฝ่ายสื่อสารและสารสนเทศ	จำนวน 1 คน
รวมทั้งหมด	จำนวน 10 คน

3.2.2 ชุดที่ 2 ปัญหาอุปสรรคของการอำนวยความสะดวกกั้นยาเสพติดพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ ภายใต้การปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยการประสานงานสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือ (ศอ.ปจน.) (ห้วงยุทธศาสตร์ ๕ รั้วป้องกันระยะที่ 3) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัญหาอุปสรรคของการอำนวยความสะดวกกั้นยาเสพติดพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ ภายใต้การปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยการประสานงานสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือ (ศอ.ปจน.)

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ยาเสพติดและแนวโน้มการแพร่ระบาดในห้วงยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกัน ระยะที่ 3 (ห้วงเดือนเมษายน – กันยายน 2554)

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานการดำเนินงานสกัดกั้นยาเสพติดพื้นที่ชายแดนภาคเหนือภายใต้การปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยการประสานงานสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือโดยตรง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้าน ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 5
2. เจ้าหน้าที่ของศูนย์อำนวยการประสานงานสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ(ศอ.ปจน.)
3. เจ้าหน้าที่ของกองกำลังผาเมือง
4. เจ้าหน้าที่ของหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้าที่ 5
5. เจ้าหน้าที่ของตำรวจกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด



6. เจ้าหน้าที่ของศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด (ปลัดอ.เทิง ศตส.อ.เวียงแก่น ศตส.อ.เทิง)

ซึ่งเก็บข้อมูลจำนวนหน่วยงานละ 3 คน รวมทั้งหมด 18 คน

### ข้อจำกัดของงานวิจัย

หนึ่ง ผู้วิจัยไม่สามารถเปิดเผย รายชื่อ , ตำแหน่ง , สังกัด และหน่วยงาน ของผู้ให้สัมภาษณ์ ความคิดเห็นได้ อันเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ต้องปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินงาน สกัดกั้นยาเสพติดพื้นที่ชายแดนภาคเหนือภายใต้การปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยการประสานงาน สกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือหากเปิดเผยข้อมูลอาจเป็นอันตรายต่อ ตัวเจ้าหน้าที่ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้

### 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ซึ่งเครื่องมือสำหรับการศึกษาที่สำคัญ การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาเชิง เอกสาร (Documentary Research) การใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) มีแนว คำถามปลายเปิด (Open-ended Question) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถูก สัมภาษณ์สามารถแสดงความคิดเห็นและทัศนคติได้อย่างครบถ้วนซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิง คุณลักษณะ

### 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการ และใช้แบบการสัมภาษณ์ เจาะลึกมีแนวคำถามปลายเปิดจากเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยการสกัดกั้นการ นำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดนภาคเหนือ โดยนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์ ด้วยการนำมา ตรวจสอบ วิเคราะห์ ตีความ และนำมาอธิบายอย่างเป็นเหตุผลเพื่อตอบปัญหาวิจัย

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้มาประเมินสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในภาพรวม ว่าผลของการศึกษาที่ได้เป็นไปในทิศทางใด มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานสกัดกั้นการ นำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดนภาคเหนือ เกิดขึ้นหรือไม่อย่างไร รวมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อ เป็นแนวทางในการพิจารณาวิธีการในการแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาให้เป็น ไปในทิศทางที่ดีขึ้น ต่อไป